

Historický ústav FF UHK
Posudek bakalářské práce

Autor: Michaela Čečková

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání
Historie se zaměřením na vzdělávání

Název práce (česky): *Žena nevinná i marnivá Vnímání ženské sexuality
v závěru dlouhého 19. století*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Veronika Středová, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Dana Musilová, CSc.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Objevnost a originalita tématu	C
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie, struktura práce	C
Schopnost analýzy pramenů a literatury; jejich úplnost	B
Adekvátnost vyvozených závěrů	C
Stylistika, respektování gramatických norem, poznámkový aparát	A

Hodnocení práce:

Posluchačka Michaela Čečková si pro svoji bakalářskou práci vybrala nepochybně atraktivní téma *Žena nevinná i marnivá. Vnímání ženské sexuality v závěru dlouhého 19. století*. Od počátku byla ke své práci motivována velkým zájmem a úmyslem využít v bakalářské práci dovednosti získané nejen studiem historie, ale i studiem druhého oboru, tj. českého jazyka a literatury. To do značné míry ovlivnilo pramennou základnu, se kterou pracovala, i způsoby práce s jednotlivými texty. Michaela Čečková se mnou můj postup konzultovala, projevila snahu zapracovat moje připomínky.

Cílem BP bylo postihnout nejen to, jak byla žena z hlediska sexuality vnímána svým okolím a např. dobovou morálkou, ale rovněž jak sama sebe v kontextu své vlastní sexuality vnímala, jak ji prožívala a jaké možnosti k tomu měla. Autorka se zabývala také proměnami tohoto fenoménu v závěru dlouhého 19. století. Na základě znalosti vybraných textů soudobého tisku a zejména vybraných textů umělecké literatury se pokusila charakterizovat změny, k nimž v dané době docházelo. Svoje závěry podepřela exkurzem do výtvarného umění. Vnímání ženské sexuality uchopila jako součást soudobého emancipačního procesu.

Jednotlivé kapitoly BP věnovala autorka různým perspektivám ženské sexuality konce dlouhého 19. století. První kapitola */Žena konce dlouhého 19. století/* se zabývá ženou a její pozicí ve společnosti a dobové kultuře v širším slova smyslu jako celkem. Druhá kapitola */Žena nevinná/* reflektuje především pohled na ženu optikou dobové morálky. Třetí kapitola */Žena marnivá/* zobrazuje ženu a její vnímání sexuality a sexuálního života. Čtvrtá kapitola */Žena toužící, smyslná, krásná/* zachycuje zejména ženu prostitutku. Výzkum těchto dílčích témat opírá Michaela Čečková především o znalost vybraných uměleckých textů. Není však jasné, podle jakého klíče autory vybírá, neboť se převážně zaměřuje na básníky anarchisty, nejčastěji S. K. Neumanna, což rozhodně nebyl většinový proud soudobé literatury. Vychází z toho, jak tito umělci dívku, ženu, milenku viděli a zachycovali, často ovšem přebírá jimi artikulované obrazy bez důslednější interpretace. Totéž lze v podstatě říci o využití obrazového materiálu. Autorka neuvádí zdůvodnění, proč volí jednotlivé tvůrce a rovněž v interpretaci jejich díla zůstává na povrchu.

Ačkoli se autorka v první kapitole BP pokouší o jisté teoretické ukotvení tématu, budiž jí ke cti, že pracuje s textem Simone de Beauvoir, popř. zmiňuje názory Michela Foucaulta, u současných badatelek D. Musilové a M. Lenderové se omezuje pouze na některé texty, i když byla na potřebu a zásadní význam jejich díla pro uchopení tématu opakovaně upozorňována a jejich práce jsou snadno dostupné a nabízejí široké možnosti využití. Rovněž metodologický rejstřík Michaely Čečkové je poměrně omezený, poněvčas jde o přepis pramenů a deskripci zkoumaných skutečností, ačkoli je třeba přiznat jí určitou snahu po interpretaci uměleckých textů nejčastěji vyznívá využití citací z literatury ilustrativním způsobem. O tomto metodologickém zúžení svědčí i v textu BP časté užívání slovesa popisovat.

BP disponuje úvodem a závěrem, který naplňuje základní požadavky kladené na tyto součásti kvalifikačního textu. Zejména úvod má však opět poněvčas popisný charakter a vykazuje minimum analýzy, především pokud jde o prameny a odbornou literaturu. Po stránce formální se BP vyznačuje solidní jazykovou a stylistickou úrovní.

Z8věrem lze říci, že Michaela Čečková přistoupila ke zpracování tématu bakalářské práce s velkým nadšením, pracovala soustavně, rozhodně se nejedná o text sepsaný na poslední chvíli. Domnívám se však, že velké osobní zaujetí bylo tentokrát na škodu věci, neboť autorce neumožnilo klidné soustředění na práci a limitovalo i možnosti systematického postupu. U obhajoby by se měla Michaela Čečková vyjádřit ke způsobům své práce a mezerám v heuristice.

Navzdory výše uvedeným připomínkám oceňuji snahu Michaely Čečkové zvolené téma zpracovat z různých úhlů pohledu. Bakalářská práce po mém soudu splňuje nároky kladené na kvalifikační práce tohoto typu, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Pro její klasifikaci navrhuji hodnocení

doc. PhDr. Veronika Středová, Ph.D.

Hradci Králové 6. června 2022